

Ritva Hellsten **ORVOT** *ntamo*

ORVOT

© 2014 Ritva Hellsten
ISBN 978-952-215-490-3

ULKOASU
Make Copies

KANNEN VALOKUVA
Urho Hellsten 1957

VALMISTAJA
BoD – Books on Demand, Norderstedt, Saksa

2014
ntamo
www.ntamo.net

Ritva Hellsten

ORVOT

Pienoisromaani

ntamo

Tämä teos on fiktiivinen, mutta sen henkilöiden yhteydet todellisiin henkilöihin, eläviin tai kuolleisiin, eivät ole satunnaisia. Tämä koskee myös siinä kuvattua sisarusparia, joka on yhdistettävissä tekijään ja tämän sisareen, kirjailija Raija Siekkiseen (1953–2004).

Lapsilleni

HEIDÄN TARINANSA ON MINUN

Combustio corporis.

Minun sisareni kuoli palamalla.

Istun keittiön pöydän ääressä käännellen käsissäni ruskeassa kirjekuoressa saapunutta paperinippua, joka vilisee latinaa, koodeja ja numerosarjoja. Selvemmäksi ei asia voi tulla. Ja silti kaikki on kuin jostakusta muusta: se, jota tässä kuvataan, ei enää ole hän.

Hän oli se jonka kanssa elin lapsuuteni ja nuoruute-

ni. Jos jokin on lapsuudessa itsestään selvää, se on pikkusisko. Hän on melkein kuin osa itseä, ruumiinjäsen. Hän oli se jonka kanssa jaoin lastenhuoneen, leikit, riidat, pelot. Isän ja äidin. Se jonka kanssa minut lähetettiin pihalle leikkimään muistutuksen säestämänä: pidä huoli pikkusiskosta. Se jonka kanssa myöhemminä vuosina muutuimme toisillemme tuntemattomiksi, kunnes lopussa kohtasimme, vähäksi aikaa.

Lapsuudessa hän on niin itsestään selvä, ettei häntä ajattele. Vasta myöhemmin alkaa etsiä häntä niistä vuosista, harvavoida kuvia, nähdä unia.

Katson ulos: sataa, ruutu on pisaroiden peitossa. Ruskea kirjekuori saa minut ajattelemaan niitä kirjeitä, joita sain häneltä kotoa kun olin lopettanut koulun ja lähtenyt ulkomaille.

Ylioppilaslahjaksi saamani kirjoituskoneen olin jättänyt hänelle; se oli hänen suurin ilonsa. Hän tiesi jo silloin, mitä halusi elämältä.

Nyt on ilta, löhöilen lattialla ja kirjoitan tällä sinun koneellasi, Se on ihana! Muuten tästä kirjoittamisesta vielä kerran: se sekä sotkee että selventää elämäni. Sotkee, koska tiedän että isän ja äidin mielestä se on asia jota pitäisi tai jota saisi harrastaa vain silloin kun läksyt on luettu ja muut välttämättömät hommat hoidettu, mikä käytännössä merkitsee erittäin harvoin. Ja selventää, koska minä tällä tavalla puran itseäni ja pystyn, sanoisinko, näkemään tai vastaanottamaan uutta.

Saman kirjeen lopussa hän kirjoitti vielä: Minä luen jo toista kertaa Hän rakasti elämää. Voisipa elää niin kuin Vincent van Gogh! Se oli kovaa, mutta se oli elämää, ei olemassaoloa.

”Järkyttävä oikeus tuhota kaikki: lopettaa lapsuudenkotinsa olemassaolo. Oikeus, pakko ja välttämättömyys. Sen jälkeen alkaa muistelu.”

Taitava pienoismaani alkaa kuolemista: isän ja sisaren. Kertojan tarkka, yhtä aikaa kiihkoton ja tinkimätön muisti avaa lapsuuskodin hauraan onnen särkymisineen, elämäntalinnat kariutumisineen, pienen itäsuomalaisen perheen keskivetois- ja -pakoisvoimat. Välillä käydään vanhempien lapsuudessa, ja mennyt suomalainen arki elää sanoissa – ainutkertaisena, yleispätevänä.

”Muisti kulkee kaikki paikat, näkee, säilyttää. Kaikki on tallella. Kukaan ei ole kuollut.”

Orvot on avoimen omaelämäkerrallinen, ja sen sisaruspari yhdistettävissä tekijään ja tämän sisareen, kirjailija Raija Siekkiseen (1953–2004).

Ritva Hellsten on kotkalainen kääntäjä ja kieltenopettaja ja *Orvot* on hänen esikoisteoksensa. Hän julkaisee samanaikaisesti Raija Siekkisen kaksi äskettäin löytynyttä näytelmää, *Seinät* ja *Illuusio*.

